

През първата половина на 2022 г. в Националната система за ранно предупреждение е постъпила информация за 7 нови психоактивни вещества (установени за първи път на територията на България). Всички те са от групата на синтетичните канабиноиди.

През първата половина на 2022 г. официално са докладвани 18 нови психоактивни вещества, регистрирани за първи път в Европейската система за ранно предупреждение за нови психоактивни вещества.

На европейско ниво към средата на 2022 г. се наблюдават над 900 нови психоактивни вещества.

На световно ниво в края на 2021 г. са идентифицирани 1127 нови психоактивни вещества, като всяка година се докладват около 550 вещества (548 през 2020 г.).

БРОЙ 9 / 2022 г.

Информационен бюлетин

за нови психоактивни вещества

Съдържание:

Новини

Нови психоактивни вещества, идентифицирани в България през първата половина на 2022 г.	2
Нови психоактивни вещества, идентифицирани в Европа през първата половина на 2022 г.	3

Внимание

Под наблюдение: AMB-CHMICA, CUMYL-CBMICA, 5F-Cumyl-PeGaClone, CH-PIACA, ADB-5Br-INACA, ADB-B-5Br-INACA и ADB-D-5Br-INACA	4

На фокус

Европейски доклад за наркотиците 2022 г. Появяват се все повече нови психоактивни вещества на нелегалния пазар на наркотици в Европа	7
Световен доклад за наркотиците 2022 г. Общ преглед на новите психоактивни вещества на глобално ниво	8
Световен доклад за наркотиците 2022 г. Броят на докладваните случаи с нови психоактивни вещества намалява през 2020 г.	11
Световен доклад за наркотиците 2022 г. Употребата на нови психоактивни вещества е на по-ниско ниво в сравнение с наркотичните вещества поставени под международен контрол	12

Изготвил:

Ина Методиева

Редактор:

Александър Панайотов, дс

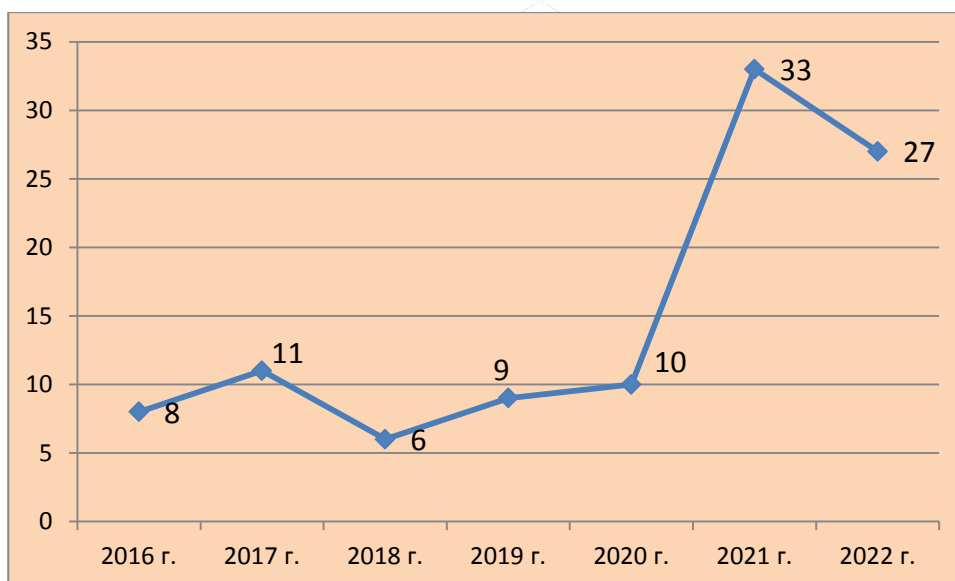
НОВИНИ

Нови психоактивни вещества, идентифицирани в България през първата половина на 2022 г.

През първата половина на 2022 г. в България са идентифицирани **27** нови психоактивни вещества в **501** отделни случая на изземване. Синтетичните канабиноиди са основната група регистрирани нови психоактивни вещества – 25 от всички идентифицирани (498 отделни случая с общо количество 4444,77 грама). В системата за ранно предупреждение (EWS) е докладвано едно вещество от групата на катиноните и едно от групата на „други“. Общо тегло на иззетите нови психоактивни вещества в периода януари-юни 2022 г. е **5282,93 грама**.

Броят на регистрираните нови психоактивни вещества остава сравнително висок, но е по-нисък в сравнение с този през първото шестмесечие на 2021 г. (33). **Броят на случаите на изземване, обаче е приблизително три пъти по-малък, в сравнение със същия период на миналата година. Иззетите количества през 2022 г. са два пъти по-малко в сравнение с тези докладвани през 2021 г.** Към момента не може да се каже дали тези промени са свързани с продължаващата COVID-19 пандемия и дали тази тенденция ще се запази.

БРОЙ НОВИ ПСИХОАКТИВНИ ВЕЩЕСТВА, РЕГИСТРИРАНИ В БЪЛГАРИЯ ПРЕЗ ПЪРВАТА ПОЛОВИНА НА ГОДИНИТЕ В ПЕРИОДА 2016 – 2022 Г.

Източник: EWS, НФЦ

Най-често идентифициран синтетичен канабиноид през първата половина на 2022 г. е **ADB-VUTINACA** (166 отделни случая). Веществото е докладвано за първи път на територията на страната през 2020 г. в три отделни случая. През 2021 г. се забелязва рязък скок в броя на докладваните случаи. В резултат на това в началото на 2022 г. веществото е поставено под контрол съгласно Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите (ЗКНВП).

ADB-BUTINACA е докладван за първи път на европейския пазар през 2019 г., а през 2021 г. се наблюдава засилено разпространение в голяма част от европейските страни. До настоящия момент ADB-BUTINACA е идентифицирано в 26 страни, 17 (65%) от които го докладват през 2021 г. Повече от 1900 проби от 25 държави са докладвани в периода от 2019 – 2022 г., като 1800 (94%) от случаите са именно от 2021 г. **В това число влизат 532 случая (29%) регистрирани в България през 2021 г.,** което нарежда страната ни на второ място след Унгария, която е с 585 (32%) случая от общо регистрираните.

JWH-210 е веществото заловено в най-голямо количество – 1221,44 грама, от които 1188,13 грама са в прахообразна форма.

7 от докладваните нови психоактивни вещества са регистрирани за първи път на територията на страната. Всички са от групата на синтетичните канабиноиди.

Източници: Система за ранно предупреждение за нови психоактивни вещества (EWS), НФЦ EMCDDA.

НОВИНИ **Нови психоактивни вещества, идентифицирани в Европа през първата половина на 2022 г.**

18 нови психоактивни вещества са докладвани официално в Европейския център за мониторинг на наркотиците и наркоманиите (EMCDDA) от страните членки, разпределени по групи, както следва:

- **Арилалкиламини** (1) – 5-methylthiopropamine;
- **Бензодиазепини** (2) – fluetizolam, desalkylgidazepam;
- **Опиоиди** (1) – etonitazepipne;
- **Синтетични канабиноиди** (13) – ADB-FUBHQUCA, ADB-5Br-INACA, ADB-IACA, CUMYL-CHSINACA, CH-PIACA, CH-FUBIACA, MDMB-5Br-INACA, CUMYL-INACA, CUMYL-1Cl-CHSINACAp, A-PONASA, ADB-D-5Br-INACA, ADB-B-5Br-INACA, ADB-4en-P-5Br-INACA;
- **Други** (1) – iso-(meta-methyl-propcathinone)

Аналогично на ситуацията в страната, броят на докладваните нови психоактивни вещества в Европа през първата половина на 2022 г. е по-малък в сравнение с този за същия период предходната година (25).

Докато през 2021 г. регистрираните случаи са разпределени равномерно между различните групи, то през 2022 г. се наблюдава сериозен скок в броя на регистрираните случаи от групата на синтетичните канабиноиди. През първата половина на 2021 г. броят им е едва 5, а за същия период през 2022 г. е 13. Впечатление прави и промяната в броя на докладваните нови психоактивни вещества от групата на опиоидите. През 2021 г. са докладвани 4 нови вещества от тази група, докато през настоящата година е само един случай. Също така през първата половина на 2022 г. няма регистрирани катинони, в сравнение с предходната година, когато са докладвани две вещества от тази група.

През 2020 г. броят на регистрираните нови психоактивни вещества в Европа е идентичен (17) с този през настоящата година (18).

Подробна информация за всяко едно вещество може да бъде открита, както на страницата на Националния фокусен център за наркотици и наркомании – Системата за ранно предупреждение (<http://www.ews-nfp.bg/>), така и на страницата на EMCDDA (<https://www.emcdda.europa.eu/>).

Източници: Европейска система за ранно предупреждение за нови психоактивни вещества, EMCDDA, НФЦ.

ВНИМАНИЕ

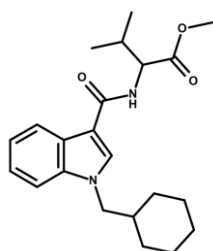
Под наблюдение: AMB-CHMICA, CUMYL-CBMICA, 5F-Cumyl-PeGaClone, CH-PIACA, ADB-5Br-INACA, ADB-B-5Br-INACA и ADB-D-5Br-INACA

През първата половина на 2022 г. в системата за ранно предупреждение (EWS) са докладвани **7 нови психоактивни вещества, регистрирани за първи път на територията на България**. Всички принадлежат към групата на синтетичните канабиноиди: AMB-CHMICA, CUMYL-CBMICA, 5F-Cumyl-PeGaClone, CH-PIACA, ADB-5Br-INACA, ADB-B-5Br-INACA и ADB-D-5Br-INACA.

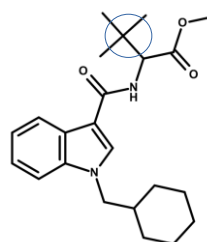
В сравнение с първото шестмесечие на 2021 г. броят им е двойно по-малък. Въпреки това, трябва да се отбележи, че от регистрираните 17 нови психоактивни вещества през 2021 г., 8 са от групата на синтетичните канабиноиди.

AMB-CHMICA представлява ново психоактивно вещество от групата на **синтетичните канабиноиди**. Регистрирано е за първи път на територията на страната в град Ямбол през февруари 2022 г. Субстанцията е била импрегнирана в растителна маса с общо тегло 0,61 грама. През март същата година, веществото е доказано в още една проба, отново представляваща растителна маса.

AMB-CHMICA представлява структурен аналог на MDMB-CHMICA (вещество поставено под контрол съгласно ЗКНВП през 2016 г.). Разликата в структурите на двете вещества е наличие на една метиленова група повече при MDMB-CHMICA.

AMB-CHMICA

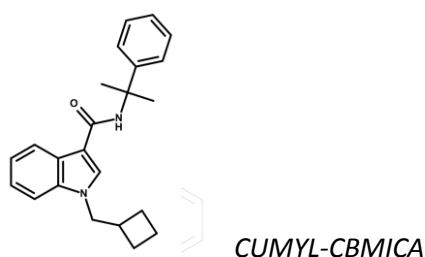

MDMB-CHMICA

AMB-CHMICA е докладвано за първи път в Европа през 2015 г. от Словения. През следващите две години е регистрирано в голяма част от европейските страни. От 2017 г. не се наблюдава съществено присъствие на нелегалния пазар на наркотици. Веществото е поставено под контрол в пет европейски държави, както и в Китай и САЩ.

CUMYL-CBMICA е докладван в системата за ранно предупреждение в България през май 2022 г. Веществото е установено в 5 отделни проби, представляващи растителна маса, с общо тегло 1,69 грама. Пакетчетата растителна маса са заловени на територията на град София.

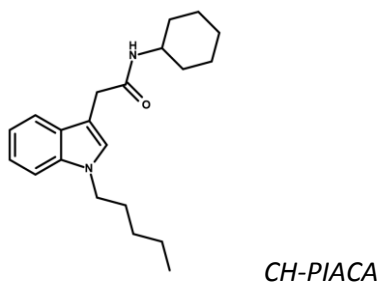
Подобно на AMB-CHMICA, CUMYL-CBMICA може да бъде определен като структурен аналог на MDMB-CHMICA. Различава се от него по това, че MDMB (метил-3,3-диметилбутаноат) групата е заместена с CUMYL, както и циклохексилметиловата опашка е заменена с циклобутилметилова.

Веществото е докладвано за първи път в Европа, в края на 2019 г. от Германия. През 2020 г. Холандия и Испания предоставят информация за случаи, в които се установява CUMYL-CBMICA, а през 2021 г. данни постъпват от Швеция и Франция. През 2022 г. освен в България, CUMYL-CBMICA е регистрирано в Австрия и Унгария.

CH-PIACA (CH-PIATA, CHX-PIACA, CHX-PIATA) представлява синтетичен канабиноид, докладван за първи път в България, от полицията в град Пловдив, където е заловен през май 2022 г. Обектът представлява бежово прахообразно вещество с тегло 0,97 грама. Данни за обстоятелствата по случая не са налични.

CH-PIACA съдържа в структурата си индолово ядро (I), циклохексилова свързана група (CH), ацетамидна част (ACA) и пентилова опашка (P). CH-PIACA наподобява структурно ADB-FUBIACA и ADB-IACA, официално докладвани в EMCDDA съответно през декември 2021 г. и февруари 2022 г. Също така веществото има структурни прилика с някои от JWH - синтетичните канабиноиди, като например JWH-018 (поставен под контрол съгласно вътрешното ни законодателство). На база тези структурни сходства на CH-PIACA с познатите, изброени синтетични канабиноиди, се очаква действието му да бъде подобно на канабиноиден рецепторен агонист.

Веществото е докладвано в EMCDDA за първи път през февруари 2022 г. от Националния фокусен център на Испания. До момента Германия, Литва и Унгария също са докладвали случаи, в които е установен CH-PIACA.

ADB-5Br-INACA е синтетичен канабиноид, който съдържа индазолово ядро (INA), с бром на 5-та позиция при фениловия пръстен, amino диметил бутаноат свързана група (ADB) и карбоксамидна странична част (CA), без наличие на опашка. Веществото е докладвано за първи път в България през май 2022 г. от органите на реда в град Пловдив. Установено е в проба, представляваща бежово прахообразно вещество с тегло 1,87 грама.

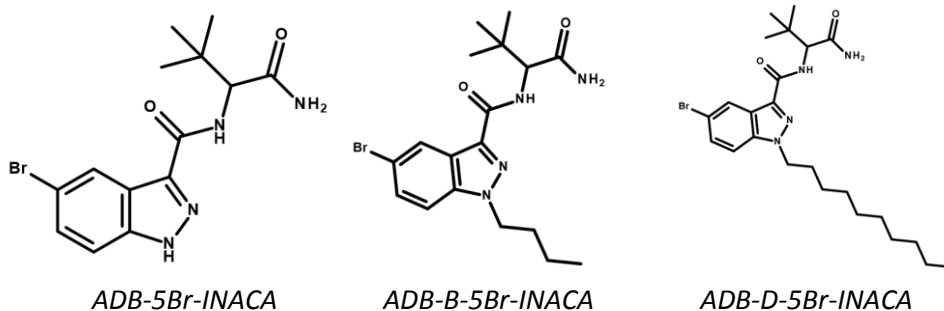
За първи път е докладвано в EMCDDA през октомври 2021 г. от Унгария. През 2022 г. освен в България, веществото е установено и на териториите на Турция, Германия, Румъния и Франция.

ADB-5Br-INACA има структурни сходства с ADB-FUBINACA, което е поставеното под контрол съгласно ЗКНВП през 2018 г. Веществата се различават по наличието на бром на 5-позиция при фениловия пръстен на индазоловото ядро при ADB-5Br-INACA и наличие на флуоробензилова опашка (FUB) при ADB-FUBINACA.

ADB-B-5Br-INACA е синтетичен канабиноид, който съдържа amino диметил бутаноат свързана група (ADB), бутилова опашка (B), бром на 5-та позиция (5Br) на фениловия пръстен на индазоловото ядро (INA) и карбоксамидна странична част (CA).

ADB-B-5Br-INACA аналогично на ADB-5Br-INACA, структурно наподобява поставените под контрол ADB-CHMINACA и ADB-FUBINACA. Интересно при неговата структура е, че веществото съдържа **стереогенен център (стереоцентър)**, поради което е възможно да съществуват два енантиомера. Познато е под няколко синонима – ADMB-B-5Br-INACA, ADB-BUT-5Br-INACA, 5Br-ADB-BUTINACA, ADB-5'Br-BUTINACA, ADB-5'Br-BINACA.

За първи път е докладван случай в Европа през април 2022 г. от Унгария. Литва, Германия и България докладват веществото през месец май същата година. Данни от Франция постъпват през юли. В България ADB-B-5Br-INACA е установено в проба от 74,8 грама, представляваща прахообразно вещество, регистрирана в град Пловдив.

ADB-D-5Br-INACA е синтетичен канабиноид, който има структура наподобяваща на по-горе описаните ADB-5Br-INACA и ADB-B-5Br-INACA. Разликата с ADB-B-5Br-INACA е наличието на децинова опашка, вместо бутилова. ADB-D-5Br-INACA е познато също и под наименованието ADMB-D-5Br-INACA. Абревиатурата ADMB идва от amino-диметил-оксобутаниловата група. Веществото е структурен аналог на поставените под контрол ADB-CHMINACA и ADB-FUBINACA

За първи път е докладвано в Европа през май 2022 г. от Германия, последвано от България, през същия месец. Аналогично на предходните две вещества ADB-D-5Br-INACA е регистрирано в град Пловдив, в обект представляващ растителна маса с нето тегло 3,63 грама.

CH-PIACA, ADB-5Br-INACA, ADB-B-5Br-INACA и ADB-D-5Br-INACA са вещества докладвани за първи път през 2022 г., както на територията на България, така и в Европа.

*Източници: Система за ранно предупреждение за нови психоактивни вещества (EWS)
EMCDDA, НФЦ*

НА Ф О К У С Европейски доклад за наркотиците 2022 г. Появяват се все повече нови психоактивни вещества на нелегалния пазар на наркотици в Европа

През 2020 г. са конфискувани около 7 тона нови психоактивни вещества. Въпреки това може да се отбележи, че европейският нелегален пазар за нови психоактивни вещества е сравнително засегнат, поради ограничения, които бяха наложени от Китай, свързани с тяхното производство. В резултат на тези промени, конфискациите, извършени през 2020 г. са предимно на големи пратки, но малко на брой, пристигащи от Индия. От друга страна от 2015 г. насам поне 52 лаборатории за производство на тези вещества са открити в Европа.

През 2019 г. Китай въведе и общи мерки за контрол върху производните на фентанил. Интересно е да се отбележи, че през 2020 или 2021 г. в Европа не са открити нови производни на фентанил, но в същия период са открити 15 нови синтетични опиоиди, които не подлежат на мерките за контрол, наложени върху фентанил. Тези вещества включват 9 мощни бензимидазолови опиоиди.

Освен това през 2021 г. в Европа са открити 4 нови синтетични канабиноиди „OXIZID“-ини, които представляват част от нов клас синтетични канабиноиди. По данни на EMCDDA, появата на новите **OXIZID-ини** се дължи на факта, че през юли 2021 г. Китай въведе забрана за целия клас синтетични канабиноиди, съдържащи индолово и индазолово ядро. Скоро след въвеждане на забраната, обаче, голям брой производни на MDA-19 започваха да се появяват в международен план, като че ли като заместители на познатите индолови и индазолови синтетични канабиноиди.

3 от тези **OXIZID-ини** са регистрирани в България и докладвани в НФЦ в края на 2021 г., като две от тях са с първа идентификация, както за България, така и за Европа. (**MDA-19 pentyl analogue (BZO-POXIZID)** и **MDA-19 5-fluoropentyl analogue (5F-BZO-POXIZID)**).

Данните също така сочат засилено производство на фалшиви лекарства като оксикодон таблетки, ксанакс и диазепам.

През 2021 г. в EMCDDA са докладвани **52** нови психоактивни вещества чрез системата за ранно предупреждение. Повече от **880** са поставени под наблюдение, а **372** нови психоактивни вещества се появяват на пазара на наркотици всяка година. Общият брой конфискации, които са направени в Европейския съюз, Турция и Норвегия са **41000** с общо тегло **6,9 тона**. През 2020 г. 65% от иззетите материали (3,3 тона) са катинони на прах, от които N-етилхекседрон представлява една трета, а на 3-ММС и 3-СМС се падат по една четвърт от иззетите количества. През 2020 г. три

държави съобщават за смъртни случаи, свързани със синтетични канабиноиди: Германия (9), Унгария (34) и Турция (49).

**БРОЙ НОВИ ПСИХОАКТИВНИ ВЕЩЕСТВА, КОИТО СА ПОД НАБЛЮДЕНИЕ
ЧРЕЗ СИСТЕМАТА ЗА РАННО ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ НА ЕС КЪМ КРАЯ НА 2021 Г.
(ПО ГРУПИ)**

Група	Брой
синтетични канабиноиди	224
катинони	162
други	115
фенетиламини	106
опиоиди	73
триптамини	57
арилалкиламини	41
бензодиазепини	33
арилциклохексиламини	27
пиперазини	18
пиперидини и пиролидини	15
растения и екстракти	9
аминоиндани	6

Източник: Европейски доклад за наркотиците 2022 г., EMCDDA, НФЦ

НА ФОКУС

Световен доклад за наркотиците 2022 г. Общ преглед на новите психоактивни вещества на глобално ниво

По дефиниция новите психоактивни вещества са субстанции, които не са поставени под контрол съгласно Единната конвенция по упойващите вещества от 1961 г. или Конвенцията за психотропните вещества от 1971 г., но могат да имат влияние върху човешкото здраве. Тези вещества могат да бъдат аналози на вече поставени под контрол субстанции или да са новосинтезирани, с ефект наподобяващ на вече познати вещества. Не е задължително да бъдат непременно нови, в смисъла на това да са познати от скоро. Някои от новите психоактивните вещества са познати на нелегалния пазар на наркотици от десетилетия.

Новите психоактивни вещества са категория вещества, които се развиват изключително бързо. По-голяма част от тях нямат законна употреба и нямат установени мащабни и дългогодишни пазари на глобално ниво, в сравнение с контролираните „традиционни“ наркотици. Съществуват някои изключения като например растението кхат – психоактивно вещество на растителна основа, което не е поставено под международен контрол и същевременно има установен дългогодишен пазар в някои региони на света.

Друго изключение са два фармацевтични продукта, които намират широка немедицинска употреба – трамадол и кетамин. Технически тези вещества отговарят на определението за нови психоактивни вещества, но поради ред причини свързани с приложението им и разнообразието на новите психоактивните вещества, не са поставени под контрол.

Начините да се категоризират новите психоактивни вещества са многобройни. Например, могат да бъдат групирани в зависимост от произхода си – дали са на растителна основа или синтетични вещества, в зависимост от психотропния си ефект или спрямо химичната структура.

Новите психоактивни вещества обхващат голяма група от субстанции. В периода 2009 – 2021 г., **134 държави** са докладвали общо **1127 вещества** на Службата на ООН по наркотиците и престъпността (UNODC). Това е три пъти повече от веществата поставени под международен контрол (до декември 2021 г. броят им е **302**).

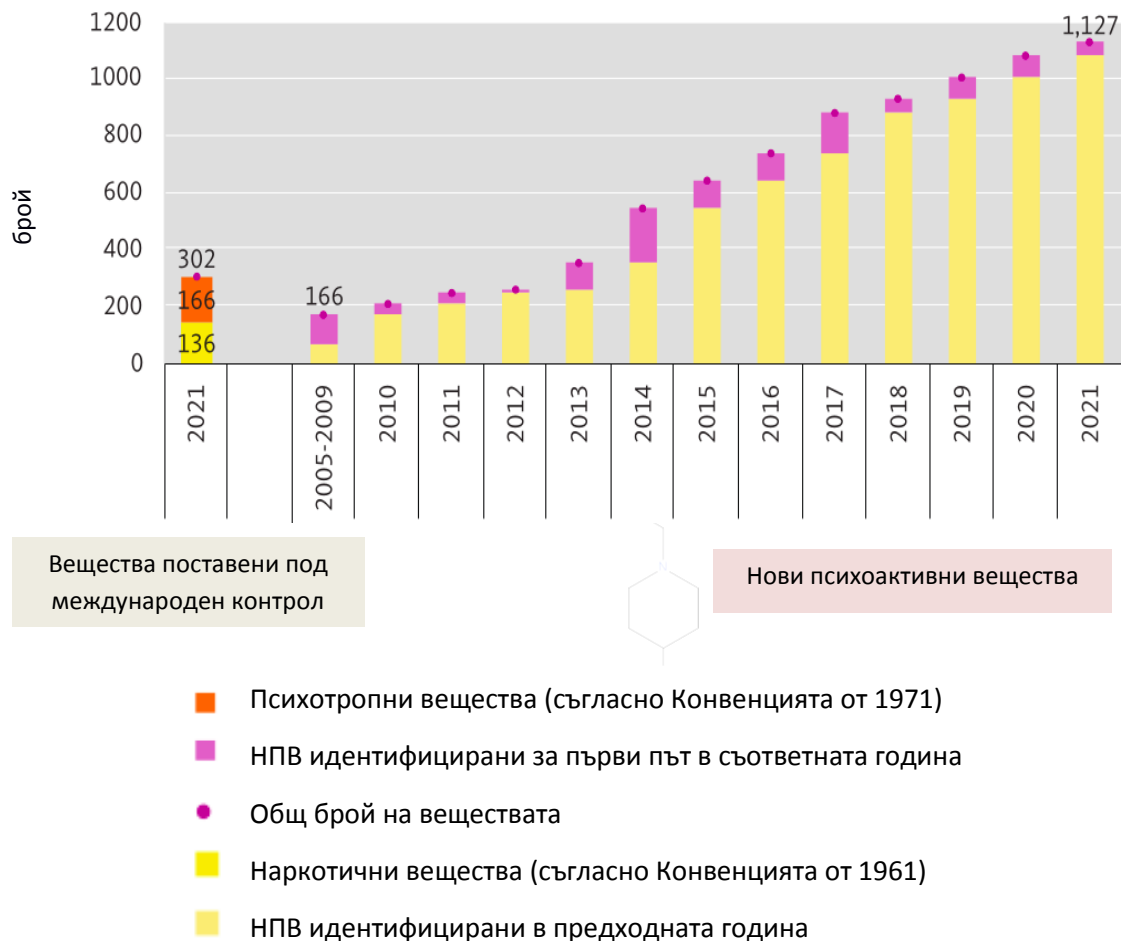
БРОЙ НОВИ ПСИХОАКТИВНИ ВЕЩЕСТВА, КОИТО СА ИДЕНТИФИЦИРАНИ ОТ UNODC НА ГЛОБАЛНО НИВО КЪМ КРАЯ НА 2021 Г. (ПО ГРУПИ)

Група	Брой
синтетични канабиноиди	324
катинони	201
фенетиламини	176
други	173
аналози на фентанил	79
триптамини	60
бензодиазепини	30
пиперазини	27
фенциклидини	26
растения	22
аминоиндани	9

Източник: Световен доклад за наркотиците 2022 г., UNODC

Някои нови психоактивни вещества се появяват само за кратък период на нелегалния пазар на наркотици, преди да изчезнат отново. Причини за това биха могли да бъдат слабо пазарно търсене или бързо засенчване от други нови психоактивни вещества.

**БРОЙ ВЕЩЕСТВА ПОД МЕЖДУНАРОДЕН КОНТРОЛ ПРЕЗ 2021 Г.
И БРОЙ НОВИ ПСИХОАКТИВНИ ВЕЩЕСТВА, ИДЕНТИФИЦИРАНИ ОТ UNODC
В СВЕТОВЕН МАЩАБ В ПЕРИОДА 2005 – 2021 Г.**

Източник: Световен доклад за наркотиците 2022 г., UNODC

След бързото разрастване на новите психоактивни вещества в периода 2009 – 2018 г., броят им на нелегалния пазар на наркотици остава постоянен – около 550 за година. През 2020 г. страните членки докладват 548 нови психоактивни вещества, от които 77 са идентифицирани за първи път. Година по-късно броят на идентифицираните за първи път пада на 50. Между 2016 г. и 2019 г. повечето от идентифицираните нови психоактивни вещества са стимуланти (предимно катинони и фенетиламини), следвани от синтетичните канабиноиди, халюциногенните (основно триптамини и някои фенетиламини) и опиоиди (най-често аналози на фентанила). Запазва се тенденцията при синтетичните канабиноиди, чиито брой намалява през последните години, а при катиноните и фенетиламините остава стабилен, с някои изключения през 2020 г., когато леко намаляват. Лек спад се наблюдава и в броя на регистрираните триптамини.

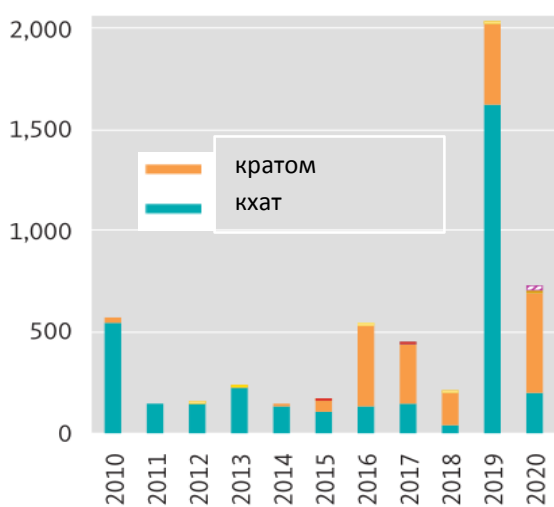
НА Ф О К У С

Световен доклад за наркотиците 2022 г. Броят на докладваните случаи с нови психоактивни вещества намалява през 2020 г.

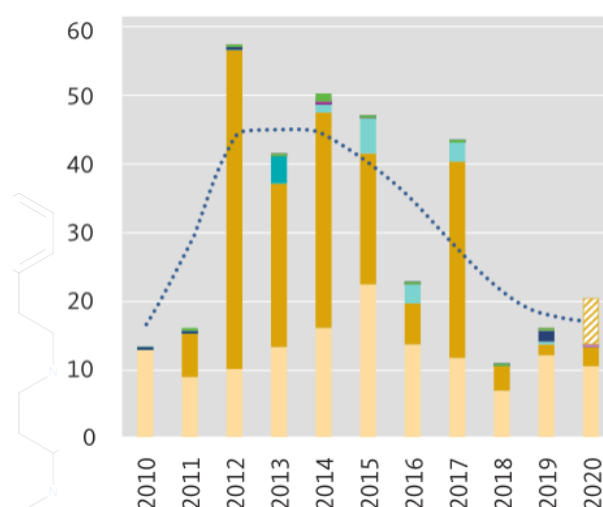
Докладваните количества нови психоактивни вещества, включително на растителна основа и синтетични, са по-малко отколкото тези регистрирани през 2019 г. Обемът на конфискациите на нови психоактивни вещества от растителен произход е значително по-малко от отчетените рекордни нива за 2019 г., но сравнително по-висок от тези регистрирани в периода 2008 – 2018 г. Между 2016 и 2020 г. кхат представлява 55% от всички иззети нови психоактивни вещества на растителна основа, а кратно покрива почти целия остатък.

ИЗЗЕТИ КОЛИЧЕСТВА НОВИ ПСИХОАКТИВНИ ВЕЩЕСТВА В ПЕРИОДА 2010 – 2020 Г.

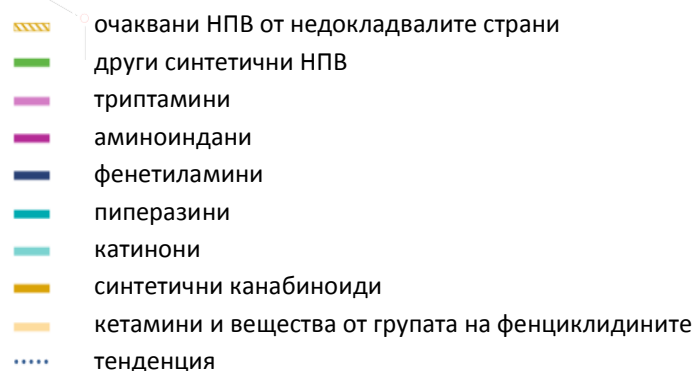
НА РАСТИТЕЛНА ОСНОВА

СИНТЕТИЧНИ

Ситуацията по отношение на синтетичните нови психоактивни вещества е доста по-неясна. Спадът в броя на докладваните вещества през 2020 г. се дължи на неотчитане на изземвания на нови психоактивни вещества от няколко държави, които преди това са докладвали значителен брой, за разлика от други държави, които преди това не са съобщавали, а в периода 2019 – 2020 г. показват значително увеличение на иззетите количества.

От данните е видно, че количествата иззети синтетични нови психоактивни вещества намаляват след 2012 г., когато те достигат своя връх. През 2020 г. общото количество на задържани синтетични канабиноиди намалява с 94%, а за повечето други нови психоактивни вещества от синтетичен тип, намалението е още по-осезаемо. Общото количество синтетични катинони, конфискувани през 2020 г. е с 98% по-ниско в сравнение с пика през 2015 г. Голяма част от докладваните нови психоактивни вещества в периода 2016 – 2020 г. са кетамини и от групата на фенциклидините (51%), следвани от синтетичните канабиноиди (41%), синтетичните катинони (6%) и фенетиламините (1,5%).

НА Ф О К У С

Световен доклад за наркотиците 2022 г. Употребата на нови психоактивни вещества е на по-ниско ниво в сравнение с наркотичните вещества поставени под международен контрол

Епидемиологичните данни относно употребата на нови психоактивни вещества са оскъдни, а също така съществуват известни разлики в дефинициите и използваните методологии за събиране на данни. Ето защо е трудно да се направи сравнение между отделните страни в световен мащаб.

Общо 77 държави съобщават за нови психоактивни вещества на тяхна територия през 2020 г.. Най-често споменаваните нови психоактивни вещества са кетамините (от 56 страни) и синтетичните канабиноиди (от 38). Въпреки това, когато става дума за влияние на новите психоактивни вещества в съответната държава и настоящата ситуация, повечето страни съобщават, че **употребата на нови психоактивни вещества е много по-ниска отколкото употребата на контролирани вещества.**

Нито една държава не отбелязва новите психоактивни вещества като най-употребяваната група наркотици. Само една (Мавриций) посочва новите психоактивни вещества като втората най-голяма и често използвана група вещества.

Отново в докладите се съобщава **кхат** – като вещество, което не е поставено под контрол и има установено широко използване, особено в части от Персийския залив и Източна Африка. Въпреки това данни за употребата му са недостатъчни. Най-нови проучвания са налични само от Кения, където е отчетено използването на кхат през 2018 г. при 4,8% от населението на възраст 15-64 години.

Нивото на употреба на нови психоактивни вещества сред общото население (най-вече сред тези на възраст 15-64 г.) остава ограничено. От 23 държави, предоставили информация, 21 съобщават, че 1% или по-малко от населението е употребявало нови психоактивни вещества през последната година.

Общо 44 страни са предоставили данни за употреба на нови психоактивни вещества сред ученици (на възраст 15-16 години). Употребата на нови психоактивни вещества е най-разпространена именно сред тази група от населението, най-често на синтетични канабиноиди (средно разпространение през изминалата година е 1,1%, според данните от 13 държави).

В САЩ употребата на нови психоактивни вещества също е на по-ниско ниво в сравнение с употребата на наркотици поставени под международен контрол. Например 28% от учениците в десети клас посочват, че са използвали марихуана през изминалата 2020 г., но само 2,5% са употребявали „синтетична марихуана“ (терминът, използван за синтетични канабиноиди в изследването).

Анализът на отпадните води в Европа потвърждава, че използването на нови психоактивни вещества като цяло е значително по-ниско от употребата на международно контролирани субстанции.

Източник: Световен доклад за наркотиците 2022 г., UNODC

Повече информация за ситуацията с новите психоактивни вещества в нашата страна може да откриете в Годишен доклад по проблемите, свързани с наркотиците и наркоманиите в България 2021 г.